

Số: 03/2025/QĐST-DS
Ngày 16 tháng 5 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÒA BÌNH - TỈNH BẠC LIÊU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:
Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phan Thị Mỹ Ghét
Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Phúc Hậu, thư ký Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Bình tham gia phiên họp: Ông Trần Trung Kiên - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 152/2025/TLST-DS ngày 08 tháng 4 năm 2025 về việc “yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo quyết định mở phiên họp số 01/2025/QĐ-TA ngày 05 tháng 5 năm 2025 giữa:

- Người yêu cầu: Bà Hà Thị Ngọc L, sinh năm, 1962
Địa chỉ: Ấp A, xã V, huyện H, tỉnh Bạc Liêu.
 - Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:
 - + Anh Nguyễn Minh H, sinh ngày 29/11/1996
Địa chỉ: Ấp A, xã V, huyện H, tỉnh Bạc Liêu
 - Người bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp anh Nguyễn Minh H: Chị Võ Chúc P – Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh B.
 - + Anh Nguyễn Đình D, sinh năm 1990
Địa chỉ: Ấp A, xã V, huyện H, tỉnh Bạc Liêu
 - + Chị Nguyễn Thị Thu H1, sinh năm 1987
Địa chỉ: Khóm B, phường G, thành phố B, tỉnh Bạc Liêu
- (Bà Hà Thị Ngọc L, chị Nguyễn Thị Thu H1, anh Nguyễn Đình D, chị Võ Chúc P có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu đề ngày 31/3/2025 và các lời khai bà Hà Thị Ngọc L trình bày: Bà là mẹ ruột của Nguyễn Minh H. Từ nhỏ Nguyễn Minh H đã bị khuyết tật nghe, nhìn, trí tuệ; H có biểu hiện lúc nhớ, lúc quên; nói và nghe không rõ, khù khờ, chậm

phát triển. Việc chăm sóc sinh hoạt hằng ngày do bà lo cho H. Đồng thời Nguyễn Minh H được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng do có khuyết tật về thần kinh, trí tuệ.

Nay bà yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu tuyên bố Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Bà đang sống cùng với H và chăm sóc cho H từ nhỏ cho đến nay, các anh chị của H là Nguyễn Thị Thu H1 và Nguyễn Đình D đã có gia đình riêng nên bà yêu cầu Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho Nguyễn Minh H.

Chị Nguyễn Thị Thu H1 trình bày: Chị thống nhất yêu cầu tuyên bố Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và bà Hà Thị Ngọc L là người giám hộ cho Nguyễn Minh H.

Anh Nguyễn Đình D trình bày: Anh thống nhất yêu cầu tuyên bố Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và bà Hà Thị Ngọc L là người giám hộ cho Nguyễn Minh H.

Chị Võ Chúc P – người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho anh Nguyễn Minh H trình bày: Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình chấp nhận yêu cầu của bà Hà Thị Ngọc L, tuyên bố anh Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Hà Thị Ngọc L làm người giám hộ theo quy định pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Bình phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án áp dụng Điều 23, 46 Bộ luật dân sự và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Hà Thị Ngọc L về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà Hà Thị Ngọc L, chị Nguyễn Thị Thu H1 và anh Nguyễn Đình D cùng thống nhất bà L làm người giám hộ, đề nghị Tòa án chấp nhận. Về lệ phí đương sự phải nộp theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng:

Bà Hà Thị Ngọc L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi, anh H có nơi cư trú tại ấp A, xã V, huyện H, tỉnh Bạc Liêu, nên căn cứ vào khoản 1 Điều 27 và điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu.

Bà Hà Thị Ngọc L, chị Nguyễn Thị Thu H1, anh Nguyễn Đình D, chị Võ Chúc P có đơn xin vắng mặt. Căn cứ khoản 2 khoản 3 Điều 367 Bộ Luật tố tụng dân sự; Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình tiến hành phiên họp vắng mặt bà L, chị H1, anh D, chị P.

[2]. Về yêu cầu của đương sự:

Bà Hà Thị Ngọc L xác định: Anh Nguyễn Minh H đã bị khuyết tật nghe, nhìn, trí tuệ từ nhỏ; có biểu hiện lúc nhớ, lúc quên; nói và nghe không rõ, khù khờ, chậm phát triển. Đồng thời Nguyễn Minh H được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng do có khuyết tật về thần kinh, trí tuệ.

Căn cứ vào kết quả giám định pháp y tâm thần số 193/2025/KLGĐ, ngày 26/4/2025 của Trung tâm P1 đối với anh Nguyễn Minh H đã kết luận: Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: chậm phát triển tâm thần khác (F70-ICD-10); Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Vì vậy, bà Hà Thị Ngọc L yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Minh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ chấp nhận theo quy định tại Điều 23 Bộ Luật dân sự.

Về việc chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Minh H:

Tòa án xét thấy anh H không có vợ, con, cha đã chết; các anh chị khác đã có gia đình riêng; Anh H đang sinh sống cùng bà L; Đồng thời chị Nguyễn Thị Thu H1 và anh Nguyễn Đình D cùng thống nhất bà Hà Thị Ngọc L là mẹ ruột anh H làm người giám hộ cho anh H. Xét thấy bà L có đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định của pháp luật dân sự. Vì vậy Tòa án chỉ định bà Hà Thị Ngọc L làm người giám hộ cho anh Nguyễn Minh H.

Xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ: Bà Hà Thị Ngọc L có nghĩa vụ chăm sóc, đảm bảo điều trị bệnh, cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh Nguyễn Minh H; Đại diện cho anh H trong các giao dịch dân sự, đồng thời quản lý tài sản của anh H (nếu có), bà L có quyền sử dụng tài sản của anh H (nếu có) để chăm sóc, chi dùng cho nhu cầu thiết yếu của anh H; Đại diện cho anh H trong việc xác lập thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật, nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh H theo quy định tại Điều 57 và 58 Bộ luật dân sự.

Bà Hà Thị Ngọc L có thể bị thay đổi, chấm dứt làm người giám hộ cho anh Nguyễn Minh H nếu không có đủ điều kiện cá nhân làm người giám hộ. Thủ tục thay đổi, chấm dứt việc giám hộ được thực hiện theo quy định pháp luật về hộ tịch.

[3]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hà Thị Ngọc L là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016;UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Ý kiến của Kiểm sát viên có là có căn cứ được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 361; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48, Điều 49, khoản 4 Điều 54; Điều 57 và Điều 58 Bộ luật dân sự.

Điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016;UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu việc dân sự của bà Hà Thị Ngọc L.

Tuyên bố anh Nguyễn Minh H, sinh ngày 29/11/1996, địa chỉ: Ấp A, xã V, huyện H, tỉnh Bạc Liêu là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Hà Thị Ngọc L làm người giám hộ cho anh Nguyễn Minh H.

Xác định bà Hà Thị Ngọc L có nghĩa vụ: Chăm sóc, đảm bảo điều trị bệnh; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh Nguyễn Minh H; Đại diện cho anh Nguyễn Minh H trong các giao dịch dân sự, đồng thời quản lý tài sản của anh Nguyễn Minh H (nếu có).

Xác định bà Hà Thị Ngọc L có quyền: Sử dụng tài sản của anh Nguyễn Minh H (nếu có) để chăm sóc, chi dùng cho nhu cầu thiết yếu của anh Nguyễn Minh H; Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của anh Nguyễn Minh H; Đại diện cho anh Nguyễn Minh H trong việc xác lập thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật, nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh Nguyễn Minh H.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hà Thị Ngọc L là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016;UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

4. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhân:
TAND tỉnh Bạc Liêu
VKSND huyện Hòa Bình,
Cơ quan THA huyện Hòa Bình,
Đương sự
Lưu.

Phan Thị Mỹ Ghét